

**Ухвала
Іменем України**

22 жовтня 2014 року

м. Київ

Колегія суддів судової палати у цивільних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ у складі:

головуючого **Горелкіної Н.А.**,

суддів: **Євграфової Є.П., Журавель В.І., Завгородньої І.М., Іваненко Ю.Г.**,

розглянувши в судовому засіданні справу за позовом ОСОБА_3, ОСОБА_4 до Публічного акціонерного товариства «Комерційний банк «Надра» про визнання недійсними кредитного договору, договору іпотеки і договору поруки; за зустрічним позовом Публічного акціонерного товариства «Комерційний банк «Надра» до ОСОБА_3, ОСОБА_4 про стягнення заборгованості за кредитним договором, за касаційною скаргою Публічного акціонерного товариства «Комерційний банк «Надра» на рішення апеляційного суду Волинської області від 02 червня 2014 року,

в с т а н о в и л а:

ОСОБА_3, ОСОБА_4 звернулися до суду з позовом до Публічного акціонерного товариства «Комерційний банк «Надра» (далі - ПАТ «КБ «Надра») про визнання недійсним кредитного договору, договору іпотеки і договору поруки.

ПАТ «КБ «Надра» заявило зустрічний позов до ОСОБА_3, ОСОБА_4 про стягнення заборгованості за кредитним договором.

Рішенням Луцького міськрайонного суду Волинської області від 05 лютого 2014 року в задоволенні позовів відмовлено.

Рішенням апеляційного суду Волинської області від 02 червня 2014 року зазначене судове рішення в частині відмови в задоволенні позову ОСОБА_3, ОСОБА_4 скасовано, ухвалено в цій частині нове рішення.

Позов ОСОБА_3, ОСОБА_4 задоволено частково.

Визнано недійсним кредитний договір від 26 серпня 2008 року № 74-Б, укладений між ОСОБА_3 та ВАТ «КБ «Надра».

Визнано недійсним іпотечний договір від 26 серпня 2008 року, укладений між ВАТ «КБ «Надра» та ОСОБА_3

Визнано недійсним договір поруки від 26 серпня 2008 року № 74-Б/П, укладений між ВАТ «КБ «Надра» та ОСОБА_4

У решті рішення залишено без змін.

У поданій касаційній скарзі ПАТ «КБ «Надра» просить рішення апеляційного суду скасувати, посилаючись на порушення судом норм матеріального і процесуального права, та залишити в силі рішення суду першої інстанції.

Касаційна скарга підлягає відхиленню з таких підстав.

Судом встановлено, що 26 серпня 2008 року між ОСОБА_3 та ПАТ «КБ «Надра» в особі відділення № 11 ПАТ «КБ «Надра» Луцьке регіональне управління укладено кредитний договір № 74-Б, відповідно до умов якого банк надав ОСОБА_3 у тимчасове користування грошові кошти у розмірі 74 590 доларів США із строком повернення до 20 серпня 2028 року та відсотками за користування кредитом у розмірі 10,99 % річних. Цього ж дня між тими ж сторонами було укладено додаткову угоду № 1 до договору, якою було встановлено плату за управління кредитом та комісію за розрахунки.

26 серпня 2008 року між ОСОБА_3 та ПАТ «КБ «Надра» в особі відділення № 11 ПАТ «КБ «Надра» Луцьке регіональне управління укладено договір поруки № 74-Б/П, за яким поручитель поручився перед кредитором за належне виконання позичальником взятих на себе зобов'язань за даним кредитним договором.

На забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором 26 серпня 2008 року між позивачем та банком укладено договір іпотеки, згідно з яким в іпотеку було передано нерухоме майно - квартиру АДРЕСА_1.

29 травня 2009 року укладено додаткову угоду № 2 до цього договору, якою внесено зміни, зокрема щодо фіксованого щомісячного платежу.

Апеляційний суд, скасовуючи рішення суду першої інстанції в частині відмови в задоволенні позову ОСОБА_3, ОСОБА_4 та задовольняючи позов в цій частині частково, виходив із того, що в кредитному договорі від 26 серпня 2008 року № 74-Б немає відомостей щодо детального розпису загальної вартості кредиту, немає умов, які п. п. 3.2, 3.4 розділу 3 Правил визнані обов'язковими. Також банком не надавався окремий письмовий документ з детальним розписом загальної вартості кредиту для споживача. У наданому розрахунку не вказано повної орієнтовної вартості кредиту, розрахунок проведений поверхово та не зрозуміло для споживача. Представник банку як спеціаліст з проведення розрахунку в судове засідання не з'явився. Із пояснень відповідача встановлено, що кінцева сума тільки одних відсотків перевищить суму кредиту у два рази. Детальний розпис загальної вартості кредиту для споживача на день розгляду справи відповідач суду не надав.

З огляду на наведене апеляційний суд вважав, що на порушення п. 2 ч. 1 ст. 11 Закону України «Про захист прав споживачів» відповідач не надав позивачу, як споживачу фінансових послуг в галузі споживчого кредитування, в письмовій формі повної інформації про умови кредитування, а також орієнтовану сукупну вартість кредиту, яка надається перед укладенням кредитного договору, чим було порушено вимоги чинного закону.

Також апеляційний суд вважав, що банк додатковою угодою № 1 до спірного договору про споживчий кредит включив положення, які відповідно до ст. ст. 11, 18 Закону є несправедливими, оскільки містять умови про зміни у витратах; враховуючи додаткові нарахування, відсоток за користування кредитними коштами збільшився; є дисбаланс зарахування відсотків та тіла кредиту, що також ставить в тяжке, несправедливе становище споживача в договірних зобов'язаннях; графік погашення кредиту взагалі не видавався, які суми на які рахунки зараховувалися невідомо, що за висновком апеляційного суду є також несправедливим відносно споживача, оскільки дає право банку проводити зарахування на рахунки на погляд банку.

Недобросовісним виконанням відповідачем своїх обов'язків за договором кредиту та несправедливим відносно споживача, за висновком апеляційного суду, стало також і невиконання банком умов п. 3.5 договору, згідно з яким за умови виконання позичальником умов договору кредиту кожні 6 календарних місяців банк зменшує розмір відсоткової ставки на 0,25 % річних. Загальне зменшення відсоткової ставки не може складати більше ніж 1 % річних від розміру, визначеного у п. 1.3 кредитного договору. Зміна (зменшення) відсоткової ставки відбувається шляхом підписання додаткової угоди до цього договору.

З огляду на наведене апеляційний суд дійшов правильного висновку про те, що умови кредитного договору є несправедливими в цілому, суперечать принципу добросовісності, що є наслідком істотного дисбалансу договірних прав і обов'язків на погіршення становища споживача, що є підставою для визнання такого договору недійсним та, відповідно як наслідок, визнання недійсними договору поруки та договору іпотеки, оскільки ці договори є похідними від головного.

Відповідно до ст. 337 ЦПК України суд касаційної інстанції відхиляє касаційну скаргу, якщо визнає, що рішення ухвалено з додержанням норм матеріального і процесуального права.

Не може бути скасоване правильне по суті і справедливе рішення з одних лише формальних міркувань.

Керуючись ст. 336, 337 ЦПК України, колегія суддів судової палати у цивільних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ

у х в а л и л а:

Касаційну скаргу Публічного акціонерного товариства «Комерційний банк «Надра» відхилити.

Рішення апеляційного суду Волинської області від 02 червня 2014 року залишити без змін.

**Головуючий
Судді:**

**Н.А.Горелкіна
Є.П.Євграфова
В.І. Журавель
І.М. Завгородня
Ю.Г. Іваненко**